

Reformatie-herdenking 2008

1 Joh. 2: 1 en 2 // Ned. geloofsbelijdenis art. 26
Christus, onze enige Voorspraak

De Reformatie: een kerkelijke beweging, op gang gebracht door Gods Woord en Geest, tot herstel van een vervallen kerk. Ons herdenken wil echo zijn van de hamerslagen, waarmee Luther op 31 oktober 1517 zijn 95 stellingen aansloeg aan de deur van de slotkapel van Wittenberg. Tegelijk gaat het erom dat wat toen gebeurd is, ook vandaag nog vrucht zal dragen in kerk, hart en huis.

Wat was het geheim, waardoor de Hervorming destijds zo grote invloed kon krijgen? Waardoor zo velen alles wilden opgeven in die lange worsteling om de vrijheid om God te dienen naar Zijn Woord?

Dat geheim is verwoord door Guido de Brès in wat later de NGB werd. De kern daarvan ligt in de belijdenis van Christus en Zijn unieke priesterschap. Wat artikel 26 belijdt van de voorbede van Christus vormt een van de hoogtepunten van alles wat de Reformatie aan belijdenissen heeft voortgebracht.

De belijdenis wordt hier tot een loflied. Een getuigenis van een die door het geloof zoveel heerlijkheid in Christus heeft ontdekt, dat hij er ontroerd van zingen moet:

“Daar is niemand, noch in de hemel, noch op de aarde onder de schepselen, die ons liever heeft dan Jezus Christus.”

Die woorden krijgen reliëf, als we het beeld bestuderen dat men destijds van Christus had. Luther zelf heeft als kind gebedd voor Christus, Die hij slechts kende als de heilige, toornende Rechter. Maria werd aangeroepen in de hoop dat zij als moeder des Heeren voor zondaren de toorn van haar Zoon kon stillen. Voor leven en zaligheid had men geen enkele verwachting van die verheven Majesteit, voor Wie geen zondaar kon bestaan. Geen wonder, dat de heiligenverering bloeide. Hun voorspraak werd gezocht om te bemiddelen tussen de vreeswekkende Christus in een onbereikbare hemel en nietige stervelingen op aarde. Wat een tegenstelling met de woorden uit art. 26!

Zeker, de Reformatie beleed Christus ook als de komende Rechter. En men erkende de ernst van de zonde en de verschrikking van Gods toorn, waardoor buiten Christus om geen mens voor God kon bestaan. Maar in het herontdekte Evangelie had men bij het licht van de Heilige Geest de Christus der Schriften ontmoet: de Gezondene van de Vader, mens geworden om de toorn Gods tegen de zonde van het menselijk geslacht te dragen. De Hogepriester, Die als het Lam Gods het offer van Zijn leven bracht tot een volkomen verzoening voor al onze zonden. Christus, de Advocaat, Die bij God voor zondaren pleit met een beroep op Zijn eigen bloed (Hebr. 2: 17,18; 10: 19). Zo vonden zij in Hem alleen de gerechtigheid waardoor zij voor God konden bestaan.

Dat was het geheim van de Reformatie. De prediking van de rechtvaardiging van de goddeloze door het geloof in Christus, de Gestorvene en Opgewekte, Die ook voor ons bidt (Rom. 8: 34). De enige en volkomen Voorspraak (Hebr. 7: 25). Dat lazen zij in Gods Woord, vond weerklank in hun hart en werd hun houvast en troost in leven en sterven. Christus te groot en te verheven voor een zondaar? Maar deze Middelaar moet ons door Zijn grootheid niet verschrikken om ons een ander te doen zoeken (Filipp. 2: 6,7).

Een zondaar in zichzelf onwaardig om zich op Christus te beroepen? Wij beroepen ons alleen op de uitnemendheid en waardigheid van onze Heere Jezus Christus, Wiens rechtvaardigheid de onze is door het geloof. (...) Waartoe zouden wij een andere voorspreker zoeken, aangezien het God belieft heeft ons Zijn Zoon tot een Voorspreker te geven (...) want toen God Hem ons gegeven heeft, wist Hij wel dat wij zondaars waren (Hebr. 4: 14-17). En tóch gaf Hij Hem tot onze Voorspraak (1 Joh. 2: 1,2).

Het was dit hart van het Evangelie, dat de verworpen kerk uit de diepte omhoog haalde; dat de eeuwen door de schat van de kerk is geweest; dat tot op heden de enige kracht is, waarvan kerk en gelovige alleen leven kan en verwachting hebben mag.

Reformatieherdenking in dit licht betekent:

- Afwijzing van het roomse systeem, dat nog steeds het zicht op Christus als Priester en Voorspraak verduistert; dat met zijn Maria- en heiligenverering de mensen verre houdt van Christus en Zijn werk.

(vervolg zie onder)

- Afwijzing van elke (ook protestantse) theologie waarin voor deze Priester en Voorspraak geen plaats is en die de mens op zichzelf terugwerpt.
- Onszelf afvragen: Zijn wij werkelijk erfgenaam van de Reformatie, die instemmen met dit loflied op de Heere Jezus Christus? Stempelt deze belijdenis ons kerk-zijn, leven en getuigen? Of is het lied van art. 26 verstomd, omdat dit zicht op Christus en Zijn werk onder ons is gaan verdwijnen? Zoeken we onze kracht niet veelal in dingen die dit hart van het Evangelie niet raken? Is dat geen oorzaak van hopeloze verdeeldheid en dorheid onder een volk dat toch bij God en Zijn Woord begeert te leven?

Echt herdenken is daar, waar een zondaar die voor God niet kan bestaan met hart en mond leert belijden: Ik geloof in Jezus Christus, mijn enige Voorspraak. Hij gaf zijn leven, toen wij nog vijanden waren (Rom. 5: 10). Wie zouden wij kunnen vinden, die ons meer beminde dan Hij? En wie zal eer verhoord worden, dan de eigen welbeminde Zoon Gods?

Geen mens kan zonder deze Advocaat. Er is geen andere dan Hij. Hij kan, wil en zal helpen.

Waar deze belijdenis wordt losgelaten of opgeborgen, verdwijnt de kerk en het geloof. Waar deze Christus wordt gepredikt, daar is de Reformatie, daar is Christus Zelf. Daar is Zijn bloed dat vrijmoedigheid geeft om tot God te gaan en gegarandeerd barmhartigheid, genade en hulp te vinden.